

SUOMI-FINLAND

(FI)

Patentti- ja rekisterihallitus
Patent- och registerstyrelsen

(B) (11) KUULUTUSJULKAISU
UTLAGGNINGSSKRIFT

87956

C (45) Patentti myönnetty
Patent meddelat 10 03 1988

(51) Kv.1k.5 - Int.cl.5

H 01H 9/54, H 02M 7/515, 7/538

(21) Patenttihakemus - Patentansökning	881742
(22) Hakemispäivä - Ansökningsdag	14.04.88
(24) Alkupäivä - Löpdag	14.04.88
(41) Tullut julkiseksi - Blivit offentlig	17.10.88
(44) Nähtävöksipanon ja kuul.julkaisun pvm. - Ansökan utlagd och utl.skriften publicerad	30.11.92
(32) (33) (31) Etuoikeus - Prioritet	
16.04.87 NL 8700918 P	

(71) Hakija - Sökande

1. Holec Systemen en Componenten B.V., Tuindorpstraat 61, 7550 AA Hengelo, Netherlands, (NL)

(72) Keksijä - Uppfinnare

1. Mezger, Hendrik Johan, Balistraat 12, 7556 AJ Hengelo, Netherlands, (NL)
2. Van Strien, Jacob Cornelis, Mechelsestraat 2, 3332 EL Zwijndrecht, Netherlands, (NL)

(74) Asiamies - Ombud: Oy Kolster Ab

(54) Keksinnön nimitys - Uppfinningens benämning

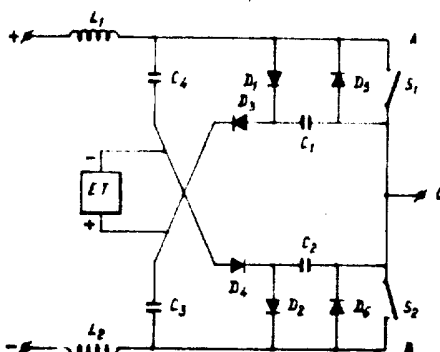
Symmetrinen sähkösuojapiiri
Symmetrisk elektrisk skyddskrets

(56) Viitejulkaisut - Anförda publikationer

FI C 70493 (H 02H 7/122), WO A 84/00858 (H 02M 1/18)

(57) Tiivistelmä - Sammandrag

Symmetrinen sähköinen suojapiiri ainakin kahden sarjaan kytketyn kytkinosan (S_1 ; S_2) suojaamiseksi liian suurta jännitteen ja virran kasvua vastaan kytkennän aikana. Jännitteen kasvu kunkin kytkinosan yli on rajoitettu sarjapiirillä, jonka muodostavat kondensaattori ja elementti, jolla on dioditoiminta (D_1 , C_1 ; D_2 , D_2), ja joka on kytketty mainittujen kytkinosien rinnalle. Syöttötasajännitteen suuruus rajoitetaan tehokkaasti kondensaattorin ja elementin, jolla on dioditoiminta, muodostamalla lisäsarjapiirillä (D_3 , C_3 ; D_4 , C_4), joka on kytketty mainittuihin kytkinosiin. Vapaaikäntidiodi (D_5 , D_6) on kytketty rinnan kunkin kytkinosan kanssa. Sisällyttämällä kela (L_1 , L_2) kytkinosien syöttölinjoihin rajoitetaan virran kasvua kytkinosan päällekytkemisen aikana. Tällä tavoin aikaansaadaan symmetrinen suojapiiri, jolla on mahdollisimman pieni hajainduktanssi. Keloihin (L_1 , L_2) varastoitunut energia sekä kondensaattoreihin (C_1 ; C_2) varastoitunut energia siirretään lisäkondensaattoreihin (C_3 ; C_4) resonanssi-ilmiön ansiosta. Näissä lisäkondensaattoreissa oleva energia voidaan sitten purkaa energian siirtovälineiden (ET) avulla. Keksinnön mukainen suojapiiri on oleellisesti häviötön.

Symmetrisk elektrisk skyddskrets för skydd av åtminstone två seriekopplade brytarorgan ($S_1; S_2$) mot alltför stor ökning i spänning och ström under tillkoppling. Spänningsökningen över vardera brytarorganet begränsas med en seriekrets, som utgörs av en kondensator och ett element, som har diodfunktion ($D_1, C_1; D_2, C_2$) och som är kopplad parallellt med nämnda brytarorgan. Störleken av matarlikspänningen begränsas effektivt genom en ytterligare till nämnda brytarorgan kopplad seriekrets ($D_3, C_3; D_4, C_4$) bildad av en kondensator och ett element, som har diodfunktion. En frigångsdiod (D_5, D_6) är kopplad parallellt med vardera brytarorganet. Genom insättning av en spole (L_1, L_2) i brytarorganens matarlinjer begränsas strömökningen vid tillkoppling av brytarorganet. Sålunda åstadkoms en symmetrisk skyddskrets med lägsta möjliga ströinduktans. Den i spolarna (L_1, L_2) lagrade energin och i kondensatorerna ($C_1; C_2$) lagrade energin överförs till tilläggs-kondensatorerna ($C_3; C_4$) på grund av resonansverkan. Energin i dessa tilläggs-kondensatorer kan sedan urladdas medelst energitransportorgan (ET). Skyddskretsen enligt uppfinningen är väsentligen förlustlös.

Symmetrinen sähkösuojapiiri

Esillä oleva keksintö liittyy symmetriseen sähköiseen suojapiiriin, joka suojaa ainakin kahta sarjaan kytkettyä kytkinosaa, joiden päät, joita ei ole kytketty toisen toisiinsa, muodostavat positiivisen ja vastaavasti negatiivisen kytkentänavan tasajännitteen kytkemiseksi ainakin yhden kelan kautta, jolloin ainakin yksi ensimmäinen elementti, jolla on vastakkaissuuntaisesti kytketty dioditoiminta, ja ainakin yhden kondensaattorin ja ainakin yhden toisen elementin, jolla on tasajännitenapoihin nähden myötäsuuntaisesti kytketty dioditoiminta, muodostama sarjapiiri on kytketty vastaavasti kunkin kytkinosan rinnalle, kunkin sarjapiirin mainitun ainakin yhden kondensaattorin ollessa kytketty kytkinosien keskinäiseen kytkentäpisteeseen, suojapiirin ollessa varustettu välineillä kondensaattoreihin varastoidun energian purkamiseksi.

Tämän tyyppinen symmetrinen sähköinen suojapiiri on tunnettu kansainvälisen patenttihakemuksen WO-A-8 400 858 kuviosta 1.

Tässä tunnetussa suojapiirissä, joka on niinkutsuttua suoraa tai kytkinsuojatyyppiä, vastaavat kondensaattorit rajoittavat jännitteen nousua (dv/dt) kytkinosien yli poiskytkennän aikana, ts. siirtymätilan aikana, jona ne tulevat johtamattomiksi, ja kela rajoittaa kytkinosien kautta kulkevan virran kasvua (di/dt) päälle kytkennän aikana, ts. siirtymätilan aikana, jona ne tulevat johtaviksi. Ensimmäinen elementti, joka on kytketty vastaanpaistesti kunkin kytkinosan rinnalle ja jolla on dioditoiminta, toteuttaa "vapaakäyntidiodi"-toiminnon induktiivisen kuormituksen aikana ja estää kytkinosissa, sellaisissa kuten hilaohjatut (GTO) tyristorit, samanaikaisesti virran läpikulun kielletyissä suunnassa.

Tämän suoran tai kytkinsuojauksen lisäksi DE-patenttijulkaisu 2 639 589 edelleen selostaa epäsuoran tai

kuormasuojauksen periaatteen. Siinä on ainakin yhden kondensaattorin ja ainakin yhden toisen elementin, jolla on dioditoiminta, sarjaan kytkentä kytketty rinnan kuorman kanssa, vastakkaisesti kytkinsuojausosaan nähden. Ainakin
5 yksi kela, joka rajoittaa virran kasvua, on sijoitettu tässä järjestelyssä syöttölinjalle sarjapiirin ja kuorman väliin.

Riippuen hajainduktanssista, joka väistämättä esiintyy syötössä ja piirin kytkennöissä, piirin elektronikkakomponenttien hajaitseinduktanssista sekä virran
10 muutosnopeudesta kytkinosan poiskytkennän aikana esiintyy jänniteylitys syötön tasajännitteessä ja jännitepiikki itse kytkinosan yli.

Syötön sekä sen kytkentäosille menevien kytkentälinjojen hajainduktanssi voidaan kuvitella olevan korvattu
15 ekvivalenttisella hajainduktanssilla syöttöpiirissä. Kytkinsuojauksen aikana tämä ekvivalenttinen hajainduktanssi vaikuttaa jännitteen ylitykseen, kun taas kuormasuojauksen tapauksessa se pääasiallisesti määrittää kytkinosien itsensä yli olevan jännitepiikin. Yhden kondensaattorin ja
20 yhden toisen elementin, jolla on dioditoiminta, sarjaan kytkennän hajaitseinduktanssi samoin kuin niiden kytkentälinjojen hajainduktanssi sitä vastoin määrittää kytkinsuojauksen tapauksessa niihin liittyvän kytkinosan yli
25 olevan jännitepiikin ja kuormasuojauksessa se määrittää syöttöjännitteen jänniteylityksen. Ainakin yhteen virtaa rajoittavaan kelaan varastoituneesta energiasta on seurausena jänniteylityksen kasvu syötön tasajännitteessä.

Kytkinsuojauksen tapauksessa ainakin yhden kondensaattorin ja toisen elementin, jolla on dioditoiminta,
30 sarjaan kytkentä voi olla järjestetty niin lähelle kytkinosaa kuin mahdollista, jotta minimoidaan sen yli oleva jännitepiikki. Syöttöpiirin ekvivalenttista hajainduktanssia on paljon vaikeampi käytännössä kontrolloida siten,
35 että kytkinosan yli oleva jännitepiikki on suurempi kuor-

masuojauksen tapauksessa kuin kytkinsuojauksen tapauksessa. Jännitteen ylitykselle pätee päinvastainen. Erityisesti käytettäessä puolijohdekytkimiä, sellaisia kuten GTO-tyristorit, kanavatransistorit (FET) ja bipolaari-transistorit, tällainen johtamattoman kytkinosan ylioleva jännitepiikki tai jännitteen ylitys voi johtaa sen läpilyöntiin, minkä seurauksena se voi vioittua. Erityisesti kuormasuojauksen tapauksessa tiettyjen poiskytkentävirtojen yläpuolella tulee mahdottomaksi, seurauksena suurista poiskytkentähäviöistä kytkinosissa, käyttää esimerkiksi GTO-tyristoreita.

Tässä tunnetussa symmetrisessä kytkinsuojapiirissä on väline, joka purkaa energian, joka on varastoitunut siihen liittyvään kondensaattoriin kytkettäessä kytkinosaa päällekytketystä tilasta päältä poiskytkettyyn tilaan, muodostuu vastuksesta, joka on kytketty rinnan jokaisen toisen, dioditoiminnan omaavan elementin rinnalle. Kulloisenkin kytkinosan toistetun päällekytkennän aikana tämä energia muutetaan tässä vastuksessa lämmöksi. Vastuksen ja diodin, joka on kytketty vastakkaissuuntaisesti suhteessa syöttölähteen tasajännitteeseen, sarjapiiri on kytketty rinnakkain syöttöpiirissä olevan kelan kanssa. Kytkinosien poiskytkennän aikana myös tähän kelaan varastoitunut energia muutetaan lämmöksi tässä rinnakkaisvastuksessa.

Kondensaattorien purkamisaika määritetään oleellisesti sillä liittyvällä vastuksella, jossa ne puretaan. Koska purkuvirta kulkee liittyvän kytkinosan kautta, tätä vastusta ei voida valita olemaan liian pieni, koska tämä on epäedullista kytkinosan kuormitettavuuteen. Toisaalta vastuksia ei voida valita liian suuriksi, koska purkaminen vie tällöin liian pitkän ajan, minkä seurauksena taajuus, jolla kytkinosaa voidaan kytkeä, pienenee. Siksi kondensaattorit suojaavat kytkinosia optimaalisesti vain liian suurta jännitteen kasvua vastaan, kun niitä puretaan.

Nykyisellä keksinnöllä on päämääränä aikaansaada

oleellisesti häviötön symmetrinen suojapiiri, jolla samanaikaisesti tehokkaasti pienennetään jänniteylityksiä tunnetun suojapiirin syöttöjännitteessä. Tämä saavutetaan sellaisella tavalla, että suojapiirissä on jokaista kytkinosaa varten ainakin yhden lisäkondensaattorin ja ainakin yhden kolmannen elementin, jolla on tasajännite napoihin nähden myötäsuuntaisesti kytketty dioditoiminta muodostama lisäsarjapiiri, joka on kytketty vastaavasti ainakin yhden kondensaattorin ja ainakin yhden toisen elementin, jolla on yhteen kytkinosaan liittyvän sarjapiirin dioditoiminta, kytkentäpisteen ja toiseen kytkinosaan liittyvän tasajännitenavan väliin, kaiken tämän ollessa suoritettu sellaisella tavalla, että saavutetaan suojapiiri, jolla on mahdollisimman pieni hajainduktanssi, ja jolloin välineet varastoituneen energian purkamiseksi on kytketty vastaaviin lisäkondensaattoreihin.

Välineet tallennetun energian purkamiseksi voi olla toteutettu tunnetulla tavalla käyttäen ainakin yhtä kytkinosaa, yhtä elementtiä, jolla on dioditoiminta, sekä yhtä kela, jolla lisäkondensaattoreihin varastoitunut energia voidaan panna hyödylliseen käyttöön tai palauttaa syöttölähteeseen.

Seurauksena keksintö aikaansaa symmetrisen suojapiirin, jolla on pieni hajainduktanssi ja joka toisaalta aikaansaa suojauksen, kytkinosien rinnalle kytkettyjen kondensaattorien kautta, kytkinosien itsensä yli tapahtuvaa liian suurta jännitteen kasvua vastaan ja joka toisaalta tehokkaasti rajoittaa, lisäkondensaattorien avulla, kytkinosien yli olevan syöttötasajännitteen suuruutta. Sisällyttämällä ainakin yksi kela kytkinosien yhteyteen saadaan tehokas suojaus liian suurta virran kasvua vastaan päällekytkennän aikana, jolloin sekä tähän ainakin yhteen kelaan varastoitunut energia että kytkinosien rinnalle kytkettyihin kondensaattoreihin varastoitunut energia siirretään lisäkondensaattoreihin kytkennän aikana re-

sonanssi-ilmiön seurauksena, niin että piiriin, jossa energia muutetaan lämmöksi, ei ole tarpeen sisällyttää lainkaan vastuksia. Näihin lisäkondensaattoreihin varastoitu energia voidaan sitten palauttaa energian siirtovälineiden avulla sopivalla tavalla tasajännitteen syöttölähteeseen. Keksinnön mukainen suojapiiri on täten oleellisesti häviötön.

Kyetäkseen varastoimaan sekä niiden kondensaattorien energian, jotka on kytketty kytkinosien rinnalle, että piirissä olevan ainakin yhden virrankasvua rajoittavan kelan energian, lisäkondensaattoreilla on suurempi arvo kuin kytkinosien rinnalle kytketyillä kondensaattoreilla. Symmetriavaatimusten vuoksi on virran kasvua rajoittava kela edullisesti sisällytetty kahteen kytkinösiin liittyviin kytkentänapoihin tapahtuvaan tasajännitekytkentään.

Toisin kuin tekniikan tason mukaisella symmetrisellä suojapiirillä on keksinnön mukaisella suojapiirillä lisäksi se etu, että seurauksena yhden kytkinosan tulemisesta johtamattomaksi kondensaattori, joka on kytketty rinnan toisen kytkinosan kanssa, puretaan näiden kahden kytkinosan kytkentäpisteeseen kytketyn kuorman kautta, niin että purkuvirta ei kulje siihen liittyvän kytkinosan läpi, kun viimeksi mainittu tulee johtavaksi, ja taajuus, jolla kytkinosat voidaan kytkeä, voi olla suurempi, koska niihin liittyvät kondensaattorit puretaan aikaisemmin.

On mainittu, että patenttijulkaisu WO-A-8 400 858 selostaa myös epäsymmetrisen, häviöttömän suojapiirin kahden kytkinosan sarjakytkentää varten, mutta siinä kondensaattori on kytketty rinnan nimenomaan vain yhden kytkinosan kanssa ja vain yksi lisäkondensaattori on lisätty vastaanottamaan virran kasvua rajoittavaan kelaan ja ensinnä mainittuun kondensaattoriin varastoituneen energian. Yrityksenä on suojata molemmat kytkinosat tällä epäsymmetrisellä suojapiirillä, joka periaatteeltaan on kytkinsuo-

jauksen ja kuormasuojauksen yhdistelmä. Keksinnön mukaisen piirin toiminnan yksityiskohtainen tutkiminen vertaamalla tähän tunnettuun piiriin osoittaa, että keksinnön mukaisessa piirissä kytkinosien rinnalle kytketyn sarjapiirin kondensaattorit ovat samanaikaisesti aktiivisia siirrettäessä virtaa kuorman läpi kytkinosan poiskytkennän aikana. Näillä kondensaattoreilla voi tämän vuoksi olla pienemmät dimensiot kuin vertailtavassa sovellutuksessa mainitussa epäsymmetrisessä piirissä ja tämän vuoksi niillä on pienempi hajaitseinduktanssi. Lisäksi, kuten yllä jo mainittiin, epäsymmetrisessä piirissä yksi kytkinosista suojataan kuormasuojalla. Tämän kytkinosan yli esiintyy tämän vuoksi suurempi jännitepiikki kuin keksinnön mukaisen symmetrisen piirin tapauksessa.

Kytkenän aikana kytkinosien yli kerääntynyt energia jaetaan keksinnön mukaisessa symmetrisessä suojapiirissä kahden kondensaattorin yli, kun taas epäsymmetrisessä suojapiirissä kaikki energia pitää varastoida yhteen suurempaan kondensaattoriin.

Tästä symmetriasta johtuen keksinnön mukainen suojapiiri on erityisen sopiva sovellettavaksi yhdistelmänä hyvin suurinopeuksisten kytkentäpuolijohde-elementtien, kuten GTO-tehotyristorit tai tehotransistorit, kanssa. Keksinnön mukaisen symmetrisen suojapiirin lisäedut ja -käytöt mm. invertterissä, jossa on kolme ulostulojännitetasoa, ja kolmivaihepiirissä sekä sen toiminta tullaan selostamaan yksityiskohtaisemmin seuraavassa tekstissä viitaten esimerkinomaisiin suoritusmuotoihin, jotka on esitetty piirroksissa, joissa:

Kuvio 1 esittää esimerkin yksinkertaisesta kytkinsuojapiiristä yhden kytkinosan suojaamiseksi.

Kuvio 2 esittää esimerkin yksinkertaisesta kuormasuojapiiristä yhden kytkinosan suojaamiseksi.

Kuvio 3 esittää, kiinteillä ja katkoviivoilla, jännitteen vaihtelunkulun kuvion 1 ja vastaavasti kuvion 2

kytkinosan yli sen poiskytkennän aikana.

Kuvio 4 esittää tunnetun symmetrisen kytkinsuoja-piirin, joka on muodostettu kahdesta kuvion 1 mukaisesta piiristä.

5 Kuvio 5 esittää yksinkertaisen piirin piirissä ja yhdessä tai kahdessa virran kasvua rajoittavassa kelassa esiintyvän hajainduktanssin aiheuttaman jänniteylityksen rajoittamiseksi.

10 Kuvio 6 esittää keksinnön mukaisen symmetrisen suojapiirin ensisijaisen suoritusmuodon.

Kuvio 7 esittää mahdollisen suoritusmuodon piiristä, joka purkaa lisäkondensaattoreihin varastoituneen energian.

15 Kuviot 8 - 10 esittävät virran kulun kuvion 6 mukaisen piirin läpi kytkinosien eri tiloissa.

Kuvio 11 esittää keksinnön mukaisen symmetrisen, kolmivaiheisen suojapiirin ensisijaisen suoritusmuodon.

20 Kuvio 12 esittää keksinnön mukaisen suojapiirin ensisijaisen suoritusmuodon piirissä, joka aikaansaa kolmitasoisen ulostulojännitteen.

Kuvio 1 antaa esimerkin niinkutsutusta häviöitä sisältävästä kytkinsuojasta. Jännitelähde U_{dc} muodostaa piirin syötön ja sitä usein edustaa kondensaattori (ei esitetty). Kuorma Z_L on kytketty sarjaan kytkinosan S_1 kanssa jännitelähteeseen. Piirille tulevien syöttölinjojen ekvivalenttinen hajainduktanssi L_s ja syötössä U_{dc} oleva hajainduktanssi on myös sisällytetty tähän sarjapiiriin. Vapaakäyntidiodi D_L on kytketty vastakkaissuuntaisesti suhteessa syöttöjännitteeseen kuorman Z_L rinnalle, jonka oletetaan olevan induktiivinen. Suojapiiri koostuu diodin D_1 ja vastuksen R_1 rinnakkaispiiristä, joka on sarjassa kondensaattorin C_1 kanssa. Suojapiiri on kytketty rinnan kytkinosan S_1 kanssa. Selvyyden vuoksi kytkinosa on piirretty mekaanisena kytkimenä, mutta kuten johdannossa jo mainittiin, tämä voi tietenkin olla myös puolijohdekytkin, kuten

25

30

35

GTO-tyristori, FET- tai bipolaari-transistori. Piiri toimii seuraavasti.

5 Kun kytkinosa S_1 on kytketty päälle, ts. kun se on johtavassa tilassaan, kondensaattori C_1 puretaan täydellisesti vastuksen R_1 kautta. Kondensaattoriin C_1 varastoitunut energia kulutetaan tällöin lämpönä vastuksessa R_1 . Kun kytkinosa S_1 kytkeytyy pois päältä, ts. siirtyy johtamattomaan tilaan, kondensaattorin C_1 ylioleva jännite tulee täten olemaan yhtä suuri kuin 0.

10 Kuorman Z_L , jonka käyttäytymistä poiskytkentähetkellä voidaan abroksimoida virtalähteellä, induktiivisen luonteen seurauksena virta pystyy kulkemassa piirissä, kun kytkinosa S_1 on kytketty pois päältä. Tämä tarkoittaa, että virta i , joka kulki ensiksi kytkinosan S_1 kautta, täytyy
15 tällöin ottaa diodilla D_1 , joka on sarjassa kondensaattorin C_1 kanssa. Jänniteaaltomuoto, joka tuotetaan kytkinosan S_1 yli sen poiskytkennän aikana, on esitetty kiinteällä viivalla kuviossa 3. Hetkellä t_0 kytkentäosa alkaa kytkeytyä pois ja hetkellä t_1 se on täydellisesti kytkeytynyt pois
20 päältä. Heti poiskytkentymisen jälkeen on kytkinosan yli jännitepiikki, jolla on maksimiarvo V_{DP} . Koska kondensaattorin C_1 ylioleva jännite ei voi äkillisesti muuttua, on tarpeen etsiä tämän jännitepiikin aiheuttajaa hajainduktanssista piirissä, jonka muodostaa S_1 - D_1 - C_1 . Jännitepiikin
25 maksimiarvon V_{DP} suuruus on, tämän hajainduktanssin suuruuden lisäksi, riippuvainen myös nopeudesta, jolla kytkinosa S_1 kytkeytyy, ts. virran muutoksesta aikayksikköä kohti, di/dt . Kun tämä virta otetaan kondensaattorilla C_1 ja diodilla D_1 , kytkinosan S_1 ylioleva jännite U_{S1} kasvaa lineaarisesti käyttöjännitteeseen U_{DC} asti. Tällä hetkellä kuorman Z_L läpikulkeva virta otetaan sen vapaakäyntidiodilla D_1
30 ja jännitteessä U_{S1} esiintyy ylitys, koska hajainduktanssiin, jolla on suuruus $1/2 L_s i^2$, varastoitunut energia siirretään kondensaattoriin C_1 . Induktiivisen kuorman Z_L
35 kauttakulkeva virta voi jatkaa kulkemistaan sen vapaakäyn-

tidiodin D_L kautta. Kondensaattori C_1 puretaan jälleen vastuksen R_1 kautta alas syöttöjännitteeseen U_{DC} , kuten voidaan nähdä kiinteästä viivasta kuviossa 3, ja kondensaattori pysyy tämän jälkeen varattuna tähän arvoon.

5   Koska piirissä S_1 - D_1 - C_1 on aina läsnä hajaitseinduktanssia, jännitepiikki, josta on seurauksena poiskytkentähäviöitä, esiintyy aina suurilla di/dt arvoilla kytkinosan S_1 poiskytkennän aikana. Näiden poiskytkentähäviöiden pitämiseksi alhaisina on tämän vuoksi tärkeää pitää hajainduktanssi näissä piireissä niin pienenä kuin mahdollista. Jotta lisäksi rajoitetaan jännitteen ylitystä kytkinosan S_1 yli niin paljon kuin mahdollista, on tarpeellista pitää ekvivalenttinen hajainduktanssi L_e niin pienenä kuin mahdollista.

15   Jotta rajoitetaan virran kasvua kytkinosan S_1 päällekytkennän aikana, sijoitetaan käytännössä yleensä piirin syötön kanssa sarjaan kela, esimerkiksi kela L_1 , joka on esitetty katkoviivoilla kuviossa 1. Tällä kelalla on vapaakäyntireitti sen kanssa rinnan kytketyn sarjapiirin
20   kautta, joka muodostuu diodista D_C , joka on vastakkaisuuntainen suhteessa syöttöjännitteeseen, ja vastuksesta R_C . Vastuksen R_C vuoksi virta kelan L_1 läpi pienenee palautumisen aikana. Kelan ylioleva jännite kasvattaa tällöin jännitteen ylitystä syötön tasajännitteessä. Kela L_1 ei ole
25   välttämätön kaikissa sovellutuksissa. Tämä riippuu muunmuassa nopeudesta, jolla kytkinosa S_1 kytkeytyy.

             Kuvio 2 antaa esimerkin niinkutsutusta häviöitä sisältävästä kuormasuojauksesta. Komponentit, joilla on samat symbolit, vastaavat kuviossa 1 esitettyjä. Suojapiiri
30   D_1 , C_1 , R_1 on kytketty rinnan induktiivisen kuorman X_L kanssa, jolla on vapaakäyntidiodi D_L . Piiri toimii seuraavasti.

             Kun kytkinosa S_1 on kytketty päälle, kondensaattori C_1 varataan vastuksen R_1 kautta. Samaan aikaan energiaa
35   kulutetaan vastuksessa R_1 . Jänniteaaltomuoto U_{s1} , joka tuo-

tetaan kytkinosan S_1 yli sen poiskytkennän aikana, on esitetty katkoviivalla kuviossa 3. Hetkellä t_0 kytkin S_1 alkaa kytkeytyä pois ja hetkellä t_1 se on kytkeytynyt täydellisesti pois päältä. Heti poiskytkemisen jälkeen esiintyy

5 kytkinosan yli jälleen jännitepiikki, mutta nyt maksimiarvolla V'_{DP} . Sen suuruuden määrittää hajaitseinduktanssi piirissä, jonka muodostavat S_1 - C_1 - D_1 - L_s missä L_s jälleen edustaa syötön sekä kuormalle ja kytkinosalle menevien kytkentälinjojen ekvivalenttista hajainduktanssia, sekä

10 di/dt :n arvo S_1 :n poiskytkennän aikana. Päinvastoin kuin kuvion 1 piirissä L_s on nyt sijoitettu piiriin, joka määrittää jännitepiikin, jonka seurauksena V'_{DP} on suurempi kuin V_{DP} , jolloin poiskytkentäolosuhteet ovat samat kuin kuvion 1 piirissä, kuten kuviossa 3 on esitetty.

15 Kun kytkinosa on kytketty päältä ja C_1 - D_1 ottaa kuorman läpikulkevan virran i , jännite U_{S_1} kasvaa lineaarisesti syöttöjännitteeseen U_{DC} jännitepiikin jälkeen. Tällä hetkellä kuorman Z_L läpikulkeva virta hoidetaan sen omalla vapaakäyntidiodilla D_L . Tämä piiri esittää hyvin pienen

20 jännitteenylityksen, koska hajaitseinduktanssi piirissä C_1 - D_1 - D_2 on pieni. Vaikka sitä ei ole esitetty piirroksessa, voidaan tähän piiriin sisällyttää myös virran kasvua rajoittava kela L_1 , jolla on sen rinnalle kytkettynä sarjapiiri, jonka muodostaa vastus R_c ja diodi D_c , joka on

25 kytketty vastakkaissuuntaisesti suhteessa syöttöjännitteeseen. Tämän virran kasvua rajoittavan kelan L alaindeksi 1 pitäisi olla tässä tapauksessa sisällytetty kytkentälinjaan välillä R_1 - D_1 ja kuorma Z_L .

Verrattaessa kuormasuojaa kytkinsuojaan on huomion

30 arvoista, että edellisellä on yleensä suurempi jännitepiikki, joka määrittää sen eneoiffin. Tätä suurempaa jännitepiikkiä ei aiheuta ainoastaan ekvivalenttiseen hajainduktanssiin L_s varastoitunut energia, joka kulutetaan kytkinosassa, vaan myös fyysiset dimensiot suojapiirin ja

35 kuorman välisissä kytkentälinjoissa, jotka ovat suurempia

kuin kytkinsuojassa, mistä on seurauksena piirin suurempi hajainduktanssi. Erityisesti suurinopeuksisten kytkinosen, sellaisten kuten GTO-tyristorit, tapauksessa, jossa esiintyy suuri di/dt , kuten jo mainittiin johdannossa, tulee mahdottomaksi käyttää kuormasuojasta tiettyjen poiskytkentävirtojen yläpuolella, mikä on seurausta suu-
5 rista poiskytkentähäviöistä kytkinosissa.

Niiden rajoitusten valossa, jotka kuormasuojaus aiheuttaa poiskytkettävän virran suuruudelle, erityisesti
10 suurella nopeudella kytkevien kytkinosen yhteydessä, kohdistetaan huomio seuraavassa tekstissä myös kytkinsuojan parantamiseen.

Yllä selostettu suojapiiri voi myös olla kaksinkertaisesti suunniteltu, siltapiirinä, niin että kuorma voidaan vuorotellen liittää syöttölähteen U_{DC} positiivisiin ja negatiivisiin kytkentänapoihin esimerkiksi invertteritoimintaa varten. Piiri on tällöin kuviossa 4 esitetyn kal-
15 tainen ja vastaa tekniikan tason mukaista symmetristä kytkinsuojaa. Tähän piiriin on sisällytetty kaksi kytkinosaa S_1 ja S_2 sarjapiiriksi, kummallakin ollessa oma suojapiirinsä. Kela L_1 palvelee jälleen virran kasvun rajoittamista kytkinosen päällekytkemisen aikana. Piirin toiminta on periaatteessa sama kuin yhden kytkinosen tapauksessa, sillä ehdolla, että kytkinosa kytketään vuorotellen. Näiden
20 kahden kytkinosen kytkentäpiste muodostaa piirin ulostulon, johon kuorma voi olla kytketty. Kuviossa 1 esitetty vapaakäyntidiodi D_L on korvattu, kuviossa 4 esitetyssä piirissä, diodilla D_5 ja vastaavasti D_6 , joka on kytketty kunkin kytkinosen rinnalle.

Yllä selostettujen yksin- tai kaksinkertaisten suojapiirien suurin epäkohta on se tosiasia, että kondensaat-
30 toreihin C_1 tai C_2 varastoitu energia kulutetaan vastuksessa siihen liittyvän kytkinosen päällekytkemisen aikana. Kelaan L_1 varastoitu energia kulutetaan vastuksessa $R_c S_{1:n}$ tai $S_{2:n}$ poiskytkemisen aikana. Kuten jo johdannossa il-

maistiin vastuksien R_1 , R_2 arvoa ei voida valita liian pieneksi niihin liittyvään kytkinosaan sen päällekytkemisen aikana kohdistuvan liian suuren kuormituksen vuoksi. Näiden vastusten liian suuri arvo merkitsee sitä, että kondensaattorit puretaan liian hitaasti, mikä kuten mainittiin pienentää taajuutta, jolla kytkinosat voidaan kytkeä. Tämä piiri ei lisäksi anna mitään suojaa hajainduktanssiin L_s ja vastuksen R_c aiheuttamaa jännitteen ylitystä vastaan. Kaikki hajainduktanssiin L_s varastoitunut energia ja vastuksen R_c ylioleva jännitepudotus yhdessä muodostavat jännitteen ylityksen, josta voi olla seurauksena läpilyönti päältä pois kytketyn kytkinosan yli, erityisesti esimerkiksi puolijohdekytkimien tapauksessa, sekä kaikki tähän liittyvät haitalliset seuraukset.

Yksinkertainen ja käyttökelpoinen tapa jännitteen ylityksen rajoittamiseksi on käyttää ylijännitesuojaa tai niinkutsuttua leikkauspiiriä. Esimerkki hyvin yksinkertaisesta leikkauspiiristä on esitetty kuviossa 5. Kuorman Z_L ja kytkinosan S_1 muodostaman sarjapiirin rinnalle on kytketty lisäsarjapiiri, joka käsittää kondensaattorin C_3 ja diodin D_3 , joka on kytketty myötäsuuntaisesti suhteessa syöttävään tasajännitteeseen U_{DC} . Tämä sarjapiiri muodostaa leikkauspiirin.

Leikkauspiirin kondensaattori C_3 on suhteellisen suuri verrattuna kondensaattoriin C_1 . Diodin D_3 vuoksi kondensaattori C_3 pysyy vakiojännitteessä U_c , joka on suurempi kuin U_{DC} . Kun leikkauspiirin ylioleva jännite tulee suuremmaksi kuin kondensaattorin C_3 ylioleva jännite, diodi D_3 alkaa johtaa, niin että kuorman ja kytkinosan ylioleva jännite pidetään arvossa U_c . Tämä tarkoittaa, että kytkinosan yliolevan jännitteen U_{AB} suuruus rajoitetaan leikkauspiirin avulla. Hajainduktanssiin L_s ja kelaan L_1 varastoitunut energia syötetään sitten kondensaattoriin, minkä seurauksena L_1 :n ei tarvitse olla varustettuna vapaakäyntipiirillä. Kondensaattorin C_3 varastoitunut energia täytyy

tavalla tai toisella purkaa, esimerkiksi palauttamalla se tasajännitelähteeseen. Välineitä tämän energian purkamiseksi ei ole esitetty kuviossa 5.

Keksinnön mukaisessa piirissä ainakin kaksi näitä leikkauspiirejä ja tekniikan tason mukainen symmetrinen suojapiiri on integroitu sellaisella tavalla, että kytkin-
 5 osiin liittyviin kondensaattoreihin varastoitunut energia ja käytetyn virran kasvua rajoittavan kelan (kelojen) energia syötetään kytkennän aikana vastaavien leikkauspiirien kondensaattoreihin, minkä seurauksena ei tarvitse
 10 käyttää vastusta, jossa tämä energia kulutetaan. Tästä on seurauksena oleellisesti häviötön suojapiiri. Koska keksinnön mukaisessa piirissä on kytkinosaan kytkemisen aikana aina aktiivisena kaksi piiriä, saavutetaan väistämättömän hajaitseinduktanssin vaikutuksen tehokas pieneneminen.
 15 Keksinnön mukaisen piirin edullinen suoritusmuoto on esitetty kuviossa 6.

Tavalla, jolla saavutetaan mahdollisimman pieni induktanssi, on vapaakäyntidiodi D_5 , D_6 ja sarjapiiri, joka
 20 muodostuu diodista ja kondensaattorista D_1 , C_1 ja vastaavista D_2 , C_2 kytketty kunkin kytkinosan S_1 , S_2 rinnalle. Kukin kondensaattoreista C_1 ja C_2 on tämän vuoksi kytketty yhdestä päästään näiden kahden kytkinosan S_1 , S_2 kytkentäpisteeseen C. Leikkauspiiri, joka muodostuu diodista D_3 ja
 25 kondensaattorista C_3 , on kytketty diodin D_1 ja kondensaattorin C_1 kytkentäpisteeseen ja negatiivisen kytkentänavan B väliin. Samalla tavoin leikkauspiiri, joka muodostuu kondensaattorista C_4 ja diodista D_4 , on kytketty kytkentänavan A ja sarjapiirin, joka muodostuu kondensaattorista C_2 ja
 30 diodista D_2 , kytkentäpisteeseen väliin. Hajainduktanssin pientämiseksi piirissä niin pienenä kuin mahdollista pitäisi erilaisten diodien ja kondensaattoreiden olla fyysisesti kytketty niin lähelle vastaavia kytkinosia kuin mahdollista. Pieni hajainduktanssi on täysin välttämätön, kun suuria virtoja täytyy kytkeä pois suurella nopeudella.
 35

Välineet ET (energian siirto) on kytketty kondensaattoreihin C_3 ja C_4 purkamaan näihin kondensaattoreihin varastoitunut energia hyödyllisellä tavalla. Välineet ET voi olla toteutettu erilaisilla tavoilla, esimerkiksi sitten kuin on esitetty kuviossa 7. Syöttöpiirit voivat lisäksi sisältää kaksi virran kasvua rajoittavaa kela L_1 ja L_2 . Useamman kuin yhden virran kasvua rajoittavan kelan käyttö riippuu siitä käytöstä, johon piiri ollaan panemassa, nopeudesta, jolla kytkinosat kytkeytyvät päälle, ja sen kuorman tyypistä, joka on kytketty näiden kahden kytkinosan S_1 ja S_2 kytkentäpisteeseen C. Piirin tyydyttävää toimintaa varten on oleellisen tärkeää, että virran kasvua rajoittava kela (kelat) L_1 , L_2 on kytketty yhdestä päästään syötön tasajännitteeseen ja toisesta päästään vastaavasti lisäkondensaattoreihin C_4 , C_3 .

Diodien ja kondensaattoreiden C_3 , D_3 ja C_4 , D_4 ei välttämättä tarvitse olla kytkettynä kuviossa 6 esitetyssä järjestyksessä kytkentänapoihin B, A tasajännitettä varten. Diodi D_3 ja kondensaattori C_3 voivat esimerkiksi vaihtaa paikkaa, kuten voivat myös diodi D_4 ja kondensaattori C_4 . Kondensaattoreilla C_3 ja C_4 täytyy tietenkin olla sellainen kapasitanssi, että ne kykenevät varastoimaan kondensaattoreihin C_1 ja C_2 sekä virran kasvua rajoittavaan kelaan (keloihin) L_1 , L_2 varastoituneen energian.

Kuviossa 6 esitettyjen elementtien, joilla on diodisymboli, ei välttämättä tarvitse olla diodeja, vaan ne voi olla korvattu jollakin muulla elementillä, jolla on diodin toiminta, sellaisella kuten esimerkiksi diodina toimiva tyristori. Haluttaessa on myös mahdollista kytkeä useita elementtejä rinnakkain tai sarjaan, mikä pätee myös esitetyillä kondensaattoreilla. Kytkinosat S_1 ja S_2 voivat lisäksi muodostua useiden rinnakkainkytkettyjen kytkinosien muodostamista ryhmistä tai ne voi olla suunniteltu niinkutsutuiksi kaksitie-kytkimiksi. Kytkinosat voivat lisäksi muodostaa osan niinkutsutusta invertteripiiristä,

katkojapiiristä, DC/DC-muuttajista tai vastaavista.

Kuvio 7 esittää energian purkuvälineiden ET mahdollisen suoritusmuodon, jolloin kondensaattoreihin C_3 , C_4 varastoitunut energia palautetaan jaksottaisesti tasajännitteeseen. Resonanssipiiri on muodostettu kytkinosien S_4 , S_5 avulla, jotka tietenkin ovat edullisesti myös ohjattuja puolijohdekytkimiä, joiden kondensaattoreihin C_3 ja vastavasti C_4 sekä kelaan L_3 tapahtuvan kytkemisen seurauksena energia siirretään kondensaattoreista kelaan. Kytkemällä relevantti kytkinosa jälleen pois hetkellä, jolla energia on sijoitettu L_3 :een, resonanssipiiri keskeytetään ja L_3 syöttää energiansa diodien D_7 , D_8 kautta takaisin syöttölähteeseen U_{DC} , minkä jälkeen sykli voidaan toistaa. Takaisin U_{DC} :Hen syöttämisen sijasta on myös mahdollista syöttää tällä tavoin mielivaltaista tasavirtakuormaa, esimerkiksi tuuletinta piirin pakkojäähdytystä varten.

Keksinnön mukaisen piirin toimintaa havainnollistetaan nyt viitaten kuvioihin 8 - 10. Näissä kuvioissa kuorman Z_L läpikulkeva ulostulovirta I_o on esitetty vain yhdessä suunnassa. Toiminta toisessa suunnassa on yhden mukainen suojapiirin symmetrian vuoksi. Kuten jo ilmaistiin, kuorman Z_L oletetaan olevan luonteeltaan hyvin induktiivinen. Kuorman Z_L aikavakion oletetaan olevan niin suuri, että kuormaa voidaan kytkennän aikana pitää käytännössä virtalähteenä. Yksinkertaisuuden vuoksi energian purkuvälineet ET on jätetty pois.

Kuvitellaan tilanne, jossa kytkinosa S_1 on kytketty päälle ja kytkinosa S_2 on kytketty pois. Kondensaattorit C_3 ja C_4 varataan jännitteeseen U_c juuri kuten kondensaattori C_2 , joka varataan S_1 :n ja D_2 :n kautta jännitteeseen U_c , jolloin U_c on suurempi kuin U_{DC} . Kondensaattori C_1 on purettu. Kytkinosa S_1 kytketään tämän jälkeen pois ja kytkinosa S_2 kytketään päälle, jolloin oletetaan, että S_2 ei kytkeydy päälle ennen kuin S_1 siirtyy johtamattomaan tilaan. Tämän saavuttamiseksi on S_1 :n poiskytkemisen ja S_2 :n päällekytke-

misen välillä lyhyt aikaviive. Tästä aikaviiveestä johtuen saattaa ulostulojännitteellä olla kaksi erilaista mahdollisuutta vaihtaa etumerkkiä, nimittäin

5 a) induktiivinen virta kuorman Z_L läpi on niin suuri, että ulostulojännite muuttaa merkkiään viiveajan aikana, ja

b) S_2 kytkeytyy päälle ennen kuin ulostulojännite on tullut pieneksi.

10 Oletetaan, että kytkinosa S_1 kytkeytyy hyvin nopeasti (ideaalisesti).

Tarkastelkaamme nyt tilannetta, joka on esitetty kohdassa a. S_1 :n poiskytkemisen jälkeen virran kulku, joka on esitetty paksuilla kiinteillä viivoilla kuviossa 8, saadaan lyhyen ajan jälkeen suojapiiriin. Kaksivirtatietä, 15 nimittäin ensimmäinen virtatie, jonka hajaitseinduktanssi on hyvin pieni, D_1-C_1 :n kautta ja toinen virtatie $C_4-D_4-C_2$:n kautta muodostaa suojapiirin, jolloin virrat kulkevat kuorman Z_L kautta takaisin jännitesyöttöön. Tässä vaiheessa kondensaattori C_1 varataan ja S_1 suojataan näin liian suur- 20 ta jännitteenkasvua vastaan, ja kondensaattori C_2 puretaan kuorman Z_L kautta. Kuorman Z_L yli oleva jännite pienenee.

Niin pian kuin kuorman Z_L yli oleva jännite tulee nolllaksi, vapaakäyntidiodi D_6 tulee johtavaksi. Tästä on seurauksena, että kuormaan Z_L varastoituneesta energiasta 25 johtuva virta jatkaa kulkemistaan tämän diodin D_6 kautta, kuten on ilmaistu paksulla katkoviivalla kuviossa 8. Keloihin L_1 ja L_2 varastoitunut energia varastoidaan sitten värähtelevästi kondensaattoriin C_1 ja kondensaattoriin C_4 . Resonanssiipiirit muodostetaan tämän vuoksi seuraavasti

30

$$L_1 - [(D_1 - C_1) // (C_4 - C_4 C_2)] / -(D_6 // Z_L) - L_2$$

35

"//" ilmaistessa rinnan kytkentää. Näiden resonanssiipiirien saamiseksi on oleellista, että virran kasvua rajoittavat kelat L_1 ja/tai L_2 sisällytetään piiriin pai-

kassa, joka on esitetty kuvioissa.

Niin pian kuin kondensaattorin C_1 ylioleva jännite tulee suuremmaksi kuin kondensaattorin C_3 yli oleva jännite sekä kondensaattorin C_2 yli oleva jännite vastaavasti tulee
 5 yhtä suureksi kuin 0, diodit D_3 ja D_2 tulevat vastaavasti johtaviksi ja kytkinosien S_1 , S_2 sarjapiirin ylioleva jännite U_{AB} on rajoitettu arvoon U_c , koska kondensaattorit C_3 ja C_4 on valittu niin suureksi, että tämän vaiheen aikana näiden kondensaattorien yliolevan jännitteen voidaan olet-
 10 taa olevan vakion ja täten kytkinosien sarjapiirin ylioleva jännite on vakio. Virran kulku tässä tilanteessa on esitetty kuviossa 9. Tämän vaiheen aikana energia keloista L_1 ja L_2 tallennetaan lisäksi kondensaattoreihin C_3 ja C_4 .

Niin pian kuin kelojen L_1 ja L_2 läpikulkeva virta on
 15 0, jännite U_{AB} palaa arvoon U_{DC} ja piiri tulee lepotilaan. Tässä tilanteessa kondensaattori C_1 varataan jännitteeseen U_c ja kondensaattori C_2 puretaan. Kun mainittu viiveaika on kulunut, kytkinosa S_2 kytkeytyy päälle, minkä seurauksena virta, joka saattaa vielä kulkea kuorman Z_L vapaakäyntidiodin D_6 läpi, riippuen kytkinosan tyypistä, alkaa tällöin
 20 kulkea S_2 :n läpi tai säilyä edelleen kulkemassa D_6 :n läpi.

Tarkastellaan nyt kohdassa b selostettua tilannetta. Kondensaattorien yli olevat jännitteet ennen kytkinosan S_1 poiskytketymistä ovat samat kuin yllä selostetussa
 25 tilanteessa. Virran kulku, joka on esitetty paksuilla kiinteillä viivoilla kuviossa 8, saadaan myös tässä tapauksessa, kun S_1 on kytketty pois. Kun kytkinosa S_2 kytkeytyy päälle, virta, joka on esitetty paksulla katkovii-
 valla kuviossa 8, alkaa kulkea sen läpi. Nyt esiintyy resonanssi-ilmiö, jolla kondensaattori C_1 edelleen varataan ja kondensaattori C_2 edelleen puretaan. Niin pian kuin C_1 :n
 30 yli oleva jännite tulee suuremmaksi kuin kondensaattorin C_3 yli oleva jännite, tulee C_2 :n yli oleva jännite vastaavasti yhtä suureksi kuin 0, diodit D_3 ja D_2 tulevat johtaviksi ja
 35 tuotetaan kuvion 9 mukainen virran kulku. Piiri tulee le-

potilaan samalla tavoin kuin tilanteessa a selostettiin.

Kun piiri on tullut lepotilaan yllä mainituissa tilanteissa a ja b, kuten selostettiin, kytkinosan S_2 poiskytkeminen ei aiheuta mitään muutosta, koska kuorman Z_L läpi kulkeva virta otetaan tällöin vapaakäyntidiodilla D_6 .

Kun kytkinosa S_1 tämän jälkeen kytkeytyy jälleen päälle, jännite U_{AB} tulee arvoon 0 voltia. S_1 :n läpikulkeva virta kasvaa. L_1 , L_2 rajoittavat virran kasvun gradienttia arvoon $(di/dt)S_1 = U_{DC}/L_{1,2}$. Kun virta S_1 :n läpi on yhtä suuri kuin I_o , diodi D_6 alkaa sulkeutua. Resonanssiipiiri muodostetaan tällöin $L_1-S_1-[(C_1-D_3-C_3)/(C_2-D_2)]/-L_2$. Tämän seurauksena C_1 puretaan 0 volttiin ja C_2 varataan arvoon U_c . Hetkellä, jona tämä tilanne saavutetaan, $(D_1-D_3-C_3)/(C_4-D_4-D_2)$ rajoittaa jännitteen U_{AB} arvoon U_c (kuvio 10). Ylimääräinen energia keloista L_1 , L_2 varastoidaan kondensaattoreihin C_3 , C_4 . Virta kelojen L_1 , L_2 läpi on yhtä suuri kuin I_o .

Kun, kuten käytännössä, kytkinosat muodostavat osan esimerkiksi kolmivaiheisesta invertteripiiristä, kuten on esitetty kuviossa 11, jossa elementtien numeroiden oikeanpuolimmainen indeksi vastaa kuvion 6 mukaisen piirin indeksia, kuorma kytketään vuorotellen pisteiden $(AC)_i$ ja $(BC)_i$, jolloin $i = 1, 2, 3 \dots$, riippuen muiden kytkinosien tilasta. Tämä tarkoittaa, että virta voi tällöin kulkea kuorman läpi, joka on kytketty esimerkiksi pisteiden A_1 ja C_1 väliin, kun kytkinosa S_{12} on kytketty päälle. S_{12} :n poiskytkemisestä on tällöin seurauksena kondensaattorin C_{11} purkaminen samalla tavoin kuin yllä selostettiin kondensaattorille C_2 . Kondensaattoriin C_{11} varastoitunut energia saapuu kondensaattoriin C_3 , minkä seurauksena kytkinosaa S_{11} ei kuormiteta tällä purkuvirralla sen päällekytkemisen aikana. Kytkinosa S_{12} on suojattu purkukondensaattorillaan C_{12} liian suurta jännitteen kasvua vastaan.

Kuten yllä olevasta on ilmeistä, kaksi erillistä piiriä on samanaikaisesti aktiivisena kytkinosan poisky-

kemisen aikana. Tapauksessa, joka on selostettu kuvioissa 8 - 10, tilanne on se, että kun kytkinosa S_1 on kytketty pois päältä, S_1 :n suojapiiri on aktiivinen, ts. diodi D_1 ja kondensaattori C_1 , ja että S_2 :n suojapiirin kondensaattori C_2 on aktiivinen samaan aikaan leikkauspiirin kautta, joka muodostuu kondensaattorista C_4 ja diodista D_4 . Kondensaattorit C_1 ja C_2 ovat tämän vuoksi rinnakkain. Näiden erillisten kondensaattorien arvo voidaan tämän vuoksi periaatteessa valita pienemmäksi, mistä on seurauksena pienempi hajaitseinduktanssi (pienemmät dimensiot). Tätä voidaan kutsua primääriseksi ja sekundääriseksi kytkinsuojaukseksi. Primäärinen kytkinsuoja D_1 , C_1 on hajainduktanssiltaan hyvin pieni ja tämän vuoksi rajoittaa jännitettä V_{DP} (kuvio 3) sekä siten kytkinhäviöitä kytkinosassa. Sekundäärinen kytkinsuoja C_4 , D_4 , C_2 avustaa jännitteen kasvun rajoittamisessa jännitepiikin V_{DP} jälkeen ja päin vastoin.

Kuviossa 5 esitettyyn yksinkertaiseen leikkauspiiriin verrattuna keksinnön mukaisella piirillä on se etu, että koko leikkauspiirin yhden haaran, nimittäin C_4 ja D_4 , läpi kulkee jo virta ennen jännitteen leikkaamista, minkä seurauksena tämä leikkauspiiri omaa pienemmän jännitteenylityksen kuin kuvion 5 mukainen leikkauspiiri, koska min-käänlaista hetkellistä virtaa ei voi kulkea tämän leikkauspiirin läpi hajaitseinduktanssin seurauksena.

Keksinnön mukaisen suojapiirin kolmivaiheisessa toteutusmuodossa, joka on muodostettu kuviossa 11, kondensaattoreita C_3 ja C_4 käytetään yhdessä koko piiriä varten. Energian purkuvälineet ovat myös vain yhdenkertaisena tässä suoritusmuodossa, kuten virran rajoituskela (kelat) L_1 , L_2 . On tietenkin mahdollista suunnitella kondensaattorit C_3 ja C_4 erikseen kumpaakin piiriä varten, vaikka se etu yhä säilyykin, että energian purkuvälineitä voidaan käyttää yhdessä kaikkia mainittuja kondensaattoreita varten.

Kuvio 12 esittää keksinnön mukaisen suojapiirin, jota on sovellettu niinkutsutussa invertterissä, joka voi

hyväksyä kolme potentiaalia ulostulossaan C, nimittäin positiivisen, nollan ja negatiivisen potentiaalin. Esitetty kytkentä itseasiassa koostuu kahdesta sarjaan kytketystä, kuvion 6 mukaisesta symmetrisestä suojapiiristä, diodien D_{12} , D_{21} ja kytkinosien S_{12} , S_{21} välisen suoran kytkennän ollessa kuitenkin katkaistu. Sekä diodien D_{12} , D_{21} kytkentäpisteen että kondensaattorien C_{11} , C_{12} kytkentäpisteen väliin sekä kondensaattorien C_{21} , C_{22} kytkentäpisteen väliin on kytketty diodi D, ja vastaavasti D' , vastakkaissuuntaisesti suhteessa tasajännitenapaan. Piirin ulostulo muodostetaan kytkinosien S_{12} ja S_{21} kytkentäpisteellä C. Ulostulo tulee positiiviseksi, kun S_{11} ja S_{12} on kytketty päälle, ulostulo tulee nolllaksi, kun S_{12} ja S_{21} on kytketty päälle sekä S_{11} ja S_{22} on kytketty pois, ja ulostulo tulee negatiiviseksi, kun S_{21} ja S_{22} on kytketty päälle.

D_{11} , C_{11} muodostavat S_{11} :n kytkinsuojan, D_{21} ja C_{21} muodostavat S_{12} :n kytkinsuojan, D_{12} ja C_{12} muodostavat S_{21} :n kytkinsuojan ja D_{22} ja C_{22} muodostavat S_{22} :n kytkinsuojan. Piiri toimii seuraavasti.

Oletetaan, että kytkinosat S_{11} ja S_{12} on kytketty päälle, niin että ulostulossa C on positiivinen potentiaali. Kondensaattorit C_{11} ja C_{21} on tällöin purettu ja kondensaattorit C_{12} ja C_{22} on varattu jännitteeseen U_c . Kytkettäessä ulostulo C positiivisesta potentiaalista 0 potentiaaliin S_{11} kytketään pois ja S_{12} pysyy kytkettynä päälle. Virta, joka kulkee S_{11} :sta läpi, otetaan sen suojapiirillä D_{11} ja C_{11} , jossa on rinnan kytketyt piirit, jotka C_{14} - D_{14} - C_{12} muodostaa. Kuten yllä selitettiin, kondensaattori C_{11} varataan ylös arvoon U_c ja kondensaattori C_{12} puretaan 0 volttiin. S_{11} :sta yli oleva jännite rajoitetaan sen leikkauspiirillä, joka muodostuu kytkennästä C_{14} - D_{14} - D_{12} ja joka on jännitteen U_c leikkauspiirin D_{11} - D_{13} - C_{13} rinnalla. Kuorman läpi kulkeva virta kulkee sitten 0 navasta diodin D, ja S_{12} :n kautta. S_{21} kytketään tämän jälkeen päälle, niin että virta voi kulkea 0-napaan ja siitä pois.

Kytettäessä ulostulo C nollapotentialista aloi-
tustasolle, jolla on negatiivinen potentiaali, S_{12} kytke-
tään pois. Jos S_{12} :n läpi yhä kulkee virta, tämä virta
saattaa kulkea edelleen piirin kautta, jonka $D_{21}-C_{21}-D_{25}$ muo-
5 dostaa yhdessä sen rinnalle kytketyn piirin kanssa, jonka
 $C_{24}-D_{24}-C_{22}-D_{25}$ muodostaa. Tämän prosessin aikana kondensaattori
 C_{21} varataan jännitteeseen U_c ja kondensaattori C_{22}
puretaan 0 volttiin. Kun tämä tilanne saavutetaan, rinnak-
kainen leikkauspiiri $C_{24}-D_{24}-D_{22}-D_{26}-D_{25}$ ja vastaavasti $D_{21}-D_{23}-$
10 $C_{23}-D_{26}-D_{25}$ tulevat toimiviksi, niin että poiskytketyn kyt-
kinosan S_{12} yli oleva jännite rajoitetaan jännitteeseen U_c .
 S_{22} voidaan sitten kytkeä päälle.

Jos S_{12} :n poiskytkemisen aikana sen läpi kulkisi mi-
tään virtaa, yllä selostettu prosessi suhteessa S_{12} :n
15 avaamiseen ei tapahtuisi. S_{22} :n päällekytkemisen aikana
tuotetaan tällöin resonanssivirta piirin kautta, jonka
muodostaa $(D_{21}-C_{21}-S_{22}-L_2) / (C_{24}-D_{24}-C_{22}-S_{22}-L_2)$. Tämän seurauk-
sena kondensaattori C_{21} varataan jännitteeseen U_c ja konden-
saattori C_{22} puretaan 0 volttiin.

20 Piirin toiminta muiden kytkinosen poiskytkemisen
aikana tapahtuu samalla tavoin ja voidaan helposti johtaa
yllä esitetystä. Yllä oleva selitys osoittaa, että kolmi-
tasaisen ulostulojännitteen aikaansaava suojapiiri toimii
oleellisesti samalla tavoin kuin kuviossa 6 esitetty pii-
25 ri, jossa ulostulo voi ottaa ainoastaan kaksi jänniteta-
soa. Tässä piirissä voidaan aina tehdä myös jako primää-
riseen ja sekundääriseen suojapiiriin ja kaksi piiriä toi-
mivat aina rinnakkain kytkinosen suojaamisen aikana. Ku-
ten kuviossa 12 on katkoviivoilla esitetty, virran kasvua
30 rajoittava kela L_4 voi tietenkin olla sisällytetty myös 0
johtoon. On lisäksi mahdollista suunnitella kuviossa 12
esitetty piiri monivaiheiseksi, sellaiseksi kuten kolmi-
vaiheinen piiri, joka on esitetty esimerkiksi kuviossa 11.
Välineet energian purkamiseksi voivat olla kytketyt samal-
35 la tavoin kuin on esitetty esimerkiksi kuviossa 7 vastaa-

viin lisäkondensaattoreihin C_{14} , C_{13} ; C_{24} , C_{23} . Mainitussa kolmivaiheisessa suoritusmuodossa nämä lisäkondensaattorit voi olla tarkoitettu yhteisiksi kaikille vaiheille.

- 5 On itsestään selvää, että keksintö ei ole rajoitettu yllä käsiteltyihin ja kuvioissa esitettyihin suoritusmuotoihin, vaan muunnelmat ja täydentämiset ovat mahdollisia ilman että poiketaan keksinnön suojapiiristä.

Patenttivaatimukset:

1. Symmetrinen sähköinen suojapiiri ainakin kahden sarjaan kytketyn kytkinosan (S_1 ; S_2) suojaamiseksi, joiden
5 päät, joita ei ole kytketty toinen toisiinsa, muodostavat positiivisen (A) ja vastaavasti negatiivisen (B) kytkentänavan tasajännitteen (U_{DC}) kytkemiseksi ainakin yhden kelan (L_1 ; L_2) kautta, jolloin ainakin yksi ensimmäinen elementti (D_5 ; D_6), jolla on vastakkaissuuntaisesti kytketty
10 dioditoiminta, ja ainakin yhden kondensaattorin (C_1 ; C_2) ja ainakin yhden toisen elementin (D_1 ; D_2), jolla on tasajännitenapoihin (A; B) nähden myötäsuuntaisesti kytketty dioditoiminta, muodostama sarjapiiri on kytketty vastaavasti kunkin kytkinosan (S_1 ; S_2) rinnalle, kunkin sarjapiirin
15 mainitun ainakin yhden kondensaattorin (C_3 ; C_4) ollessa kytketty kytkinosien (S_1 ; S_2) keskinäiseen kytkentäpisteeseen, suojapiirin ollessa varustettu välineillä kondensaattoreihin (C_1 ; C_2) varastoidun energian purkamiseksi, t u n n e t t u siitä, että suojapiirissä on jokaista
20 kytkinosaa (S_1 ; S_2) varten ainakin yhden lisäkondensaattorin (C_3 ; C_4) ja ainakin yhden kolmannen elementin (D_3 ; D_4), jolla on tasajännite napoihin (A; B) nähden myötäsuuntaisesti kytketty dioditoiminta muodostama lisäsarjapiiri, joka on kytketty vastaavasti ainakin yhden kondensaattorin
25 (C_1 ; C_2) ja ainakin yhden toisen elementin (D_1 ; D_2), jolla on yhteen kytkinosaan (S_1 ; S_2) liittyvän sarjapiirin dioditoiminta, kytkentäpisteen ja toiseen kytkinosaan (S_2 ; S_1) liittyvän tasajännitenavan (B; A) väliin, kaiken tämän ollessa suoritettu sellaisella tavalla, että saavutetaan
30 suojapiiri, jolla on mahdollisimman pieni hajainduktanssi, ja jolloin välineet (ET) varastoituneen energian purkamiseksi on kytketty vastaaviin lisäkondensaattoreihin (C_3 ; C_4).

2. Symmetrinen sähköinen suojapiiri käsittäen ensimmäisen ja toisen sarjaankytketyn patenttivaatimuksen 1
35

mukaisen symmetrisen suojapiirin, t u n n e t t u siitä, että se sisältää kaksi ainakin kahden sarjaan kytketyn kytkinosan muodostamaa sarjaan kytkettyä piiriä (S_{11} , S_{12} ; S_{21} , S_{22}), jolloin ensimmäisen piirin negatiivinen tasajännitenapa (B_1) ja toisen piirin positiivinen tasajännitenapa (A_2) on kytketty toisiinsa ja muodostavat 0 potentiaalinavan (0) syötettävää tasajännitettä ($\frac{1}{2}U_{DC}$; $\frac{1}{2}U_{DC}$) varten, tämän 0 potentiaalinavan (0) ja yhden ja toisen piirin kytkinosien (S_{12} ; S_{21}) keskenään kytkettyjen päiden (C) välisen suoran kytkennän ollessa katkaistu ja vastaavien ensimmäisten dioditoiminnan omaavien elementtien (D_{15} ; D_{16} ; D_{25} ; D_{26}) ollessa kytketty kytkinosien (S_{11} , S_{12} ; S_{21} , S_{22}) rinnalle, ja jolloin ainakin yksi elementti (D_9 ; D'_9), jolla on dioditoiminta vastakkaissuunnassa suhteessa tasajännitteenapoihin (A_1 , B_1 ; A_2 , B_2), on kytketty 0 potentiaalinavan (0) ja symmetrisen suojapiirin ainakin kahden sarjaankytketyn kytkinelementin (S_{11} , S_{12} ; S_{21} , S_{22}) keskinäisten kytkentäpisteiden väliin.

3. Patenttivaatimuksen 1 tai 2 mukainen symmetrinen sähköinen suojapiiri, joka on varustettu ainakin kahden sarjaan kytketyn kytkinosan (S_{11} , S_{12} ; S_{21} , S_{22} , S_{31} , S_{32}) useilla rinnakkaisilla piireillä, t u n n e t t u siitä, että lisäkondensaattorit (C_3 , C_4 ; C_{13} , C_{14} ; C_{23} , C_{24}) on tarkoitettu yhteisesti kaikkia piirejä varten ja kytketty yhdestä päästään tasajännitenapaan (A_1 , A_2 , A_3 ; B_1 ; B_2 , B_3) ja toisesta päästään niihin liittyviin vastaaviin kolmansiin elementteihin (D_3 , D_{23} ; D_{33} ; D_{14} ; D_{24} , D_{34}), joilla on dioditoiminta.

4. Patenttivaatimuksen 1, 2 tai 3 mukainen symmetrinen sähköinen suojapiiri, t u n n e t t u siitä, että vastaavat kytkinosat (S_1 , S_2 ; S_{11} - S_{22} ; S_{11} - S_{32}) muodostuvat useiden rinnakkaisten kytkinosien ryhmästä.

5. Patenttivaatimuksen 1, 2, 3 tai 4 mukainen symmetrinen sähköinen suojapiiri, t u n n e t t u siitä, että piirin kytkinosat (S_1 , S_2 ; S_{11} ; S_{12} ; S_{21} , S_{22} , S_{31} , S_{32}) on

tarkoitettu kaksisuuntaiseksi kytkimiksi.

- 5   6. Patenttivaatimuksen 1, 2, 3, 4 tai 5 mukainen symmetrinen sähköinen suojapiiri, t u n n e t t u siitä, että kytkinosat (S_1 , S_2 ; S_{11} - S_{22} ; S_{11} - S_{32}) ovat ohjattuja puolijohde-elementtejä.

7. Patenttivaatimuksen 6 mukainen symmetrinen suojapiiri, t u n n e t t u siitä, että puolijohde-elementit ovat GTO-tyristoreita.

Patentkrav:

1. Symmetrisk elektrisk skyddskrets för skydd av
åtminstone två seriekopplade brytarorgan (S_1 ; S_2), vilkas
5 ändar, som inte är sammankopplade, bildar en positiv (A)
och en negativ (B) kopplingspol för koppling av en lik-
spänning (U_{DC}) via åtminstone en spole (L_1 ; L_2), varvid åt-
minstone ett första element (D_5 ; D_6) med en motkopplad
diodfunktion och en seriekrets, som består av åtminstone
10 en kondensator (C_1 ; C_2) och åtminstone ett andra element
(D_1 ; D_2) med en i förhållande till likspänningspolerna (A;
B) medkopplad diodfunktion, har kopplats parallellt med
vardera brytarorganet (S_1 ; S_2), varvid nämnda åtminstone
ena kondensator (C_3 ; C_4) i varje seriekrets är kopplad till
15 brytarorganens (S_1 ; S_2) inbördes kopplingspunkt, varvid
skyddskretsen är försedd med medel för urladdning av i
kondensatorerna (C_1 ; C_2) lagrad energi, k ä n n e t e c k -
n a d därav, att skyddskretsen för varje brytarorgan (S_1 ;
 S_2) uppvisar en tilläggsseriekrets bestående av åtminstone
20 en tilläggs-kondensator (C_3 ; C_4) och åtminstone ett tredje
element (D_3 ; D_4) med en i förhållande till likspännings-
polerna (A; B) medkopplad diodfunktion, vilken tilläggs-
seriekrets är kopplad mellan kopplingspunkten för åtmins-
tone en kondensator (C_1 ; C_2) och åtminstone ett andra ele-
25 ment (D_1 ; D_2) med diodfunktion för seriekretsen i anslut-
ning till ett brytarorgan (S_1 ; S_2) och likspänningspolen
(B; A) i anslutning till brytarorganet (S_2 ; S_1), varvid
allt detta har utförts på ett sådant sätt att man erhåller
en skyddskrets med en så låg ströinduktans som möjligt,
30 och varvid medlen (ET) för urladdning av lagrad energi är
kopplade till motsvarande tilläggs-kondensatorer (C_3 ; C_4).

2. Symmetrisk elektrisk skyddskrets omfattande en
första och andra seriekopplad symmetrisk skyddskrets en-
ligt patentkravet 1, k ä n n e t e c k n a d därav, att
35 den innehåller två seriekopplade kretsar (S_{11} , S_{12} ; S_{21} , S_{22})

bestående av åtminstone två seriekopplade brytarorgan, varvid den första kretsens negativa likspänningspol (B_1) och den andra kretsens positiva likspänningspol (A_2) är sammankopplade och bildar en 0-potentialpol (0) för likspänning som skall matas ($\frac{1}{2}U_{DC}$; $\frac{1}{2}U_{DC}$), varvid den direkta kopplingen mellan denna 0-potentialpol (0) och de inbördes kopplade ändarna (C) av brytarorganen (S_{12} ; S_{21}) i den första och andra symmetriska skyddskretsen är bruten och de första elementen (D_{15} , D_{16} ; D_{25} , D_{26}) med diodfunktion är kopplade parallellt med brytarorganen (S_{11} , S_{12} ; S_{21} , S_{22}), och varvid åtminstone ett element (D_9 ; D'_9) med diodfunktion i motsatt riktning i förhållande till likspänningspolerna (A_1 , B_1 ; A_2 , B_2) är kopplad mellan 0-potentialpolen (0) och inbördes kopplingspunkterna för åtminstone två seriekopplade brytarelement (S_{11} , S_{12} ; S_{21} , S_{22}) i den symmetriska skyddskretsen.

3. Symmetrisk elektrisk skyddskrets enligt patentkravet 1 eller 2, vilken är försedd med ett flertal parallella kretsar för åtminstone två seriekopplade brytarorgan (S_{11} , S_{12} ; S_{21} , S_{22} , S_{31} , S_{32}), k ä n n e t e c k n a d därav, att tilläggs-kondensatorerna (C_3 , C_4 ; C_{13} , C_{14} ; C_{23} , C_{24}) är avsedda att vara gemensamma för alla kretsar och kopplade i ena ändan till en likspänningspol (A_1 , A_2 , A_3 ; B_1 , B_2 , B_3) och i andra ändan till motsvarande tredje element (D_3 , D_{23} ; D_{33} ; D_{14} ; D_{24} ; D_{34}) i anslutning till dessa med diodfunktion.

4. Symmetrisk elektrisk skyddskrets enligt patentkravet 1, 2 eller 3, k ä n n e t e c k n a d därav, att respektive brytarorgan (S_1 , S_2 ; S_{11} - S_{22} ; S_{11} - S_{32}) består av en grupp av ett flertal parallella brytarorgan.

5. Symmetrisk elektrisk skyddskrets enligt patentkravet 1, 2, 3 eller 4, k ä n n e t e c k n a d därav, att kretsens brytarorgan (S_1 , S_2 ; S_{11} ; S_{12} ; S_{21} , S_{22} , S_{31} , S_{32}) är avsedda att fungera som tvåvägsbrytare.

6. Symmetrisk elektrisk skyddskrets enligt patentkravet 1, 2, 3, 4 eller 5, k ä n n e t e c k n a d därav,

att brytarorganen (S_1 , S_2 ; S_{11} - S_{22} ; S_{11} - S_{32}) är styrda halvledarelement.

5   7. Symmetrisk elektrisk skyddskrets enligt patentkravet 6, k ä n n e t e c k n a d   därav, att halvledarelementen är GTO-tyristorer.

fig - 1

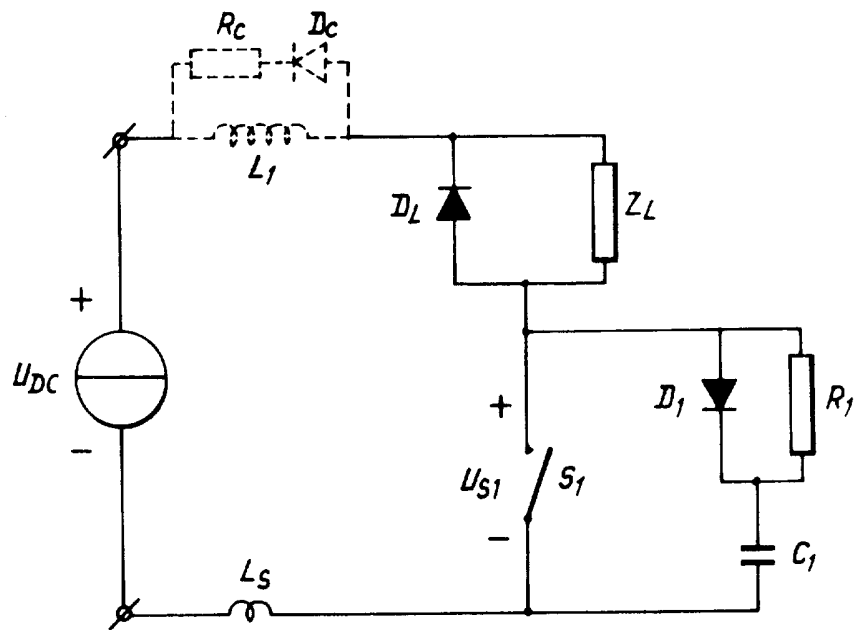

fig - 2

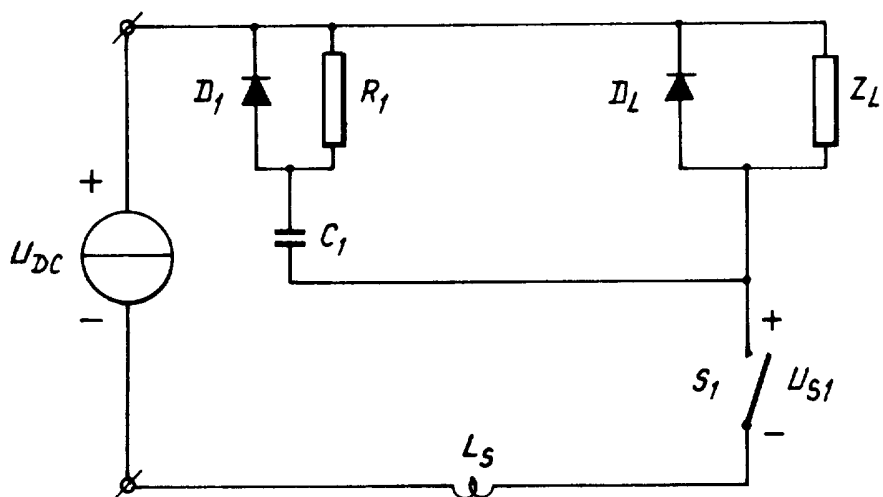

fig-3

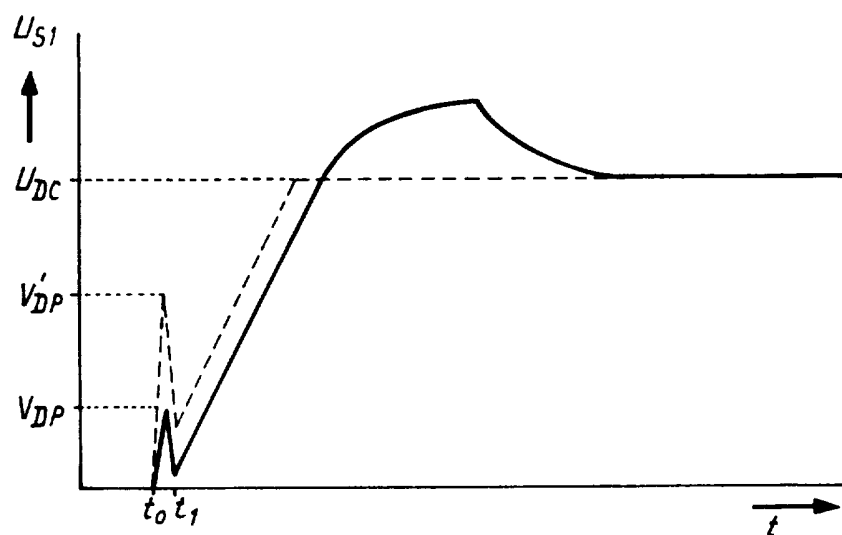
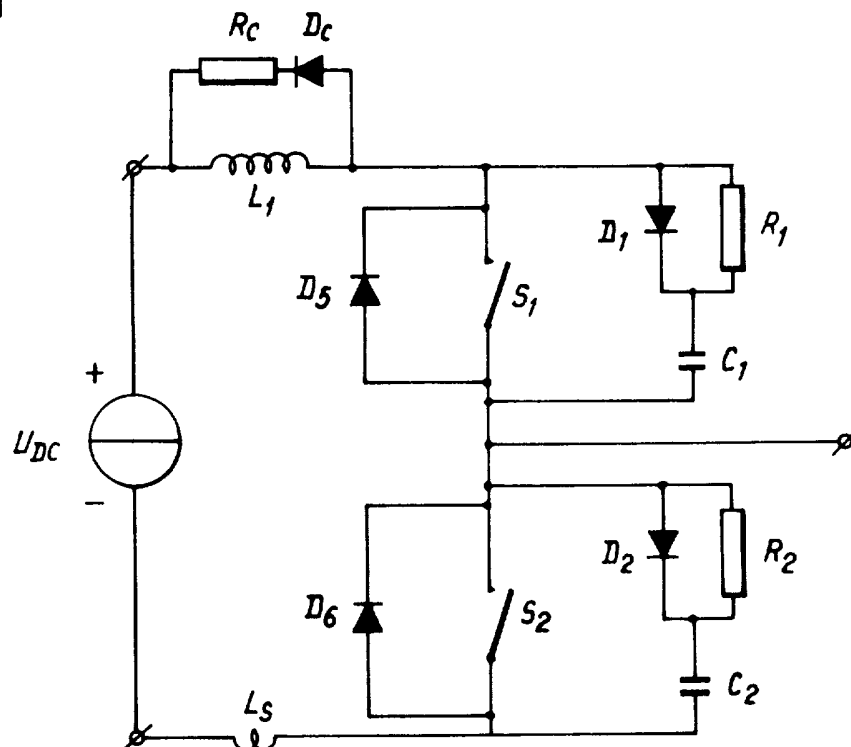

fig-4

87956

fig-5

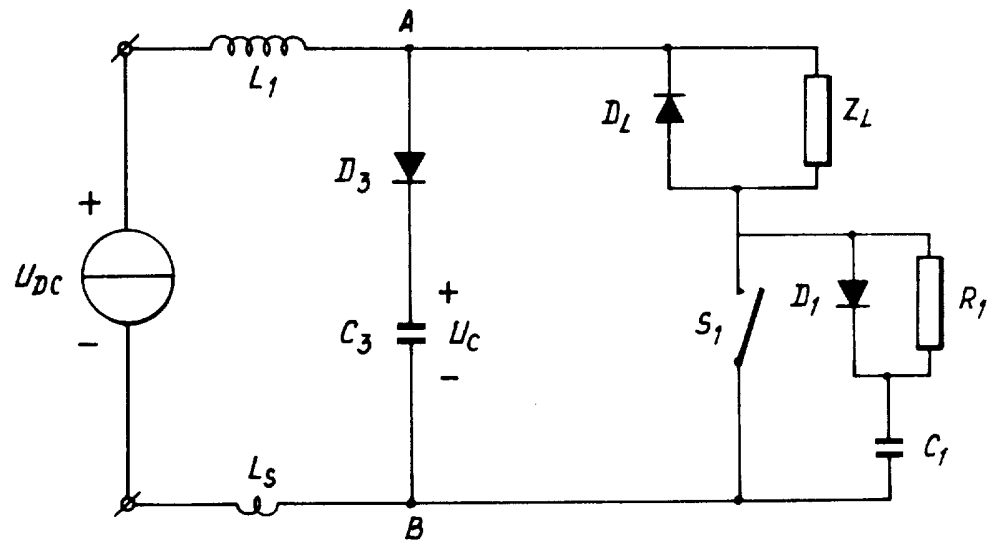

fig-6

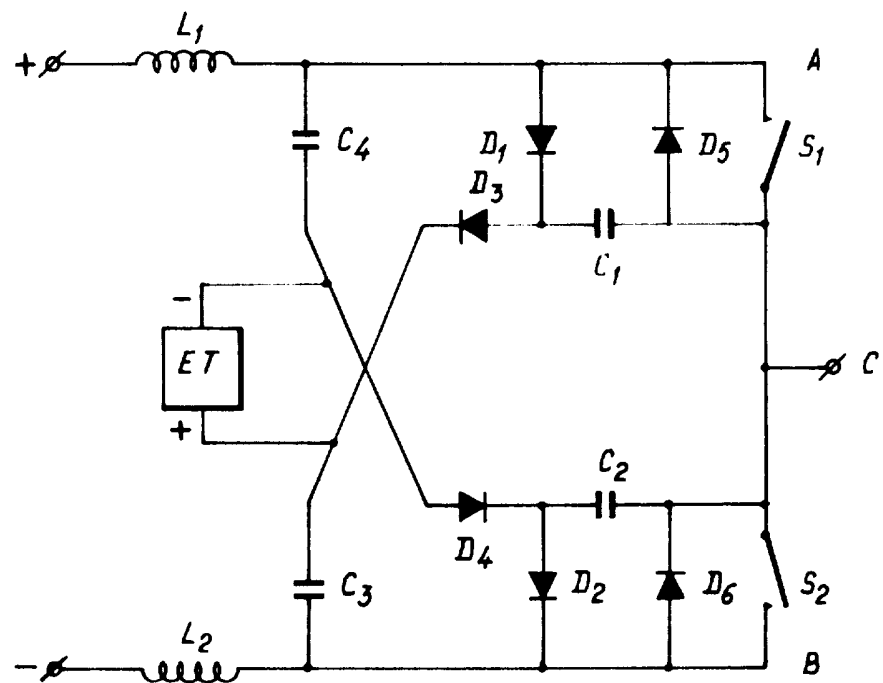

fig - 7

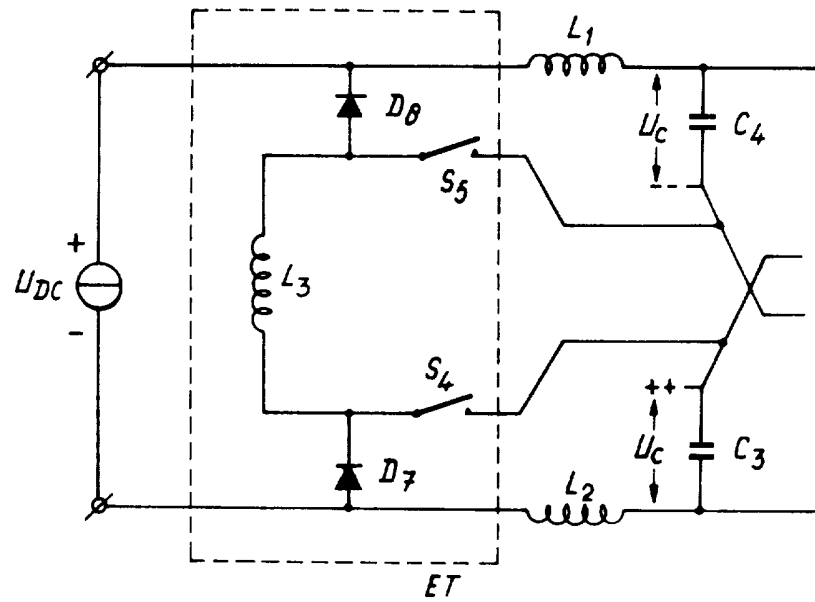

fig - 8

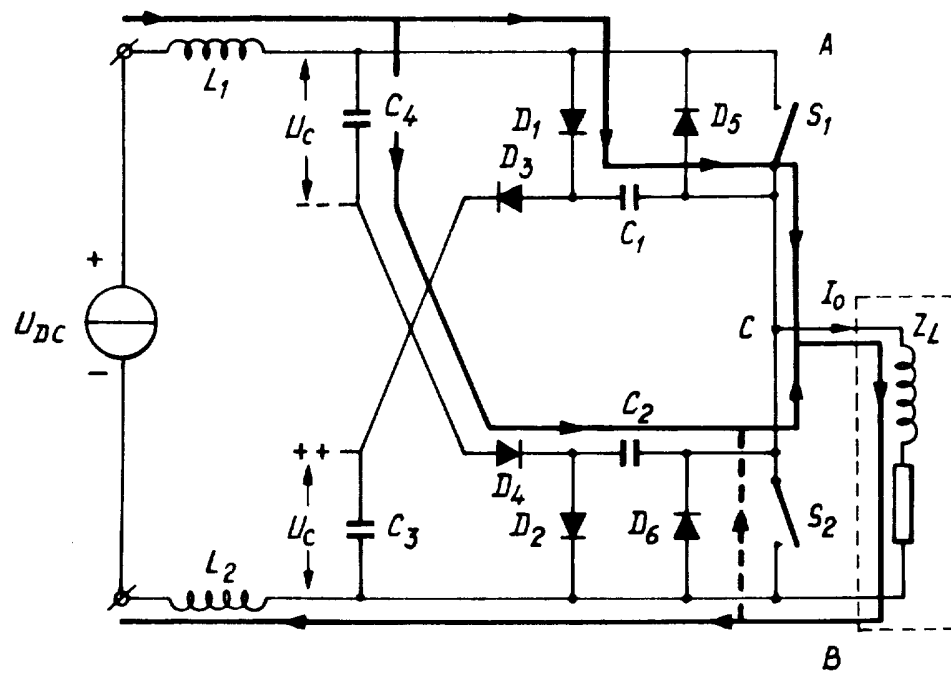

fig-9

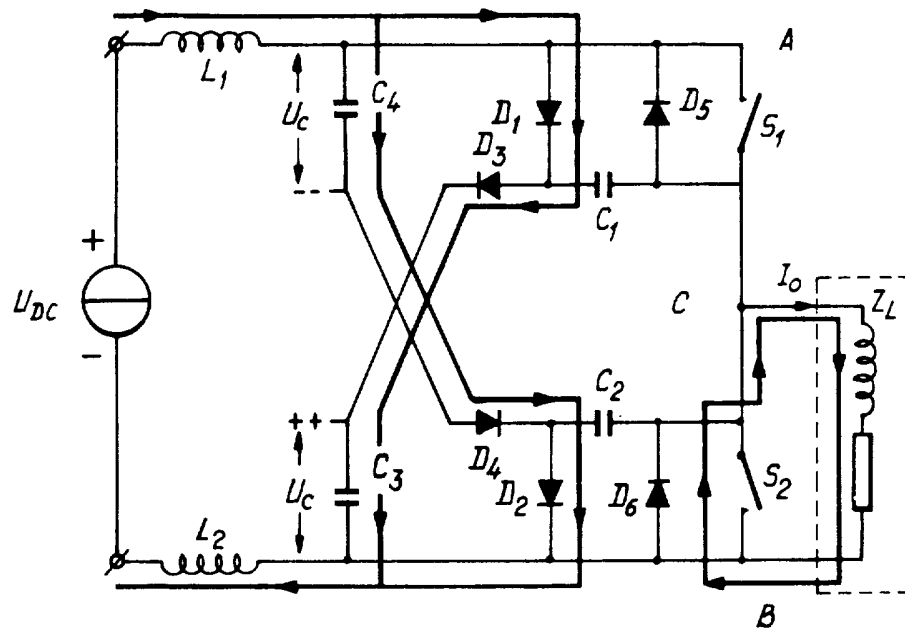
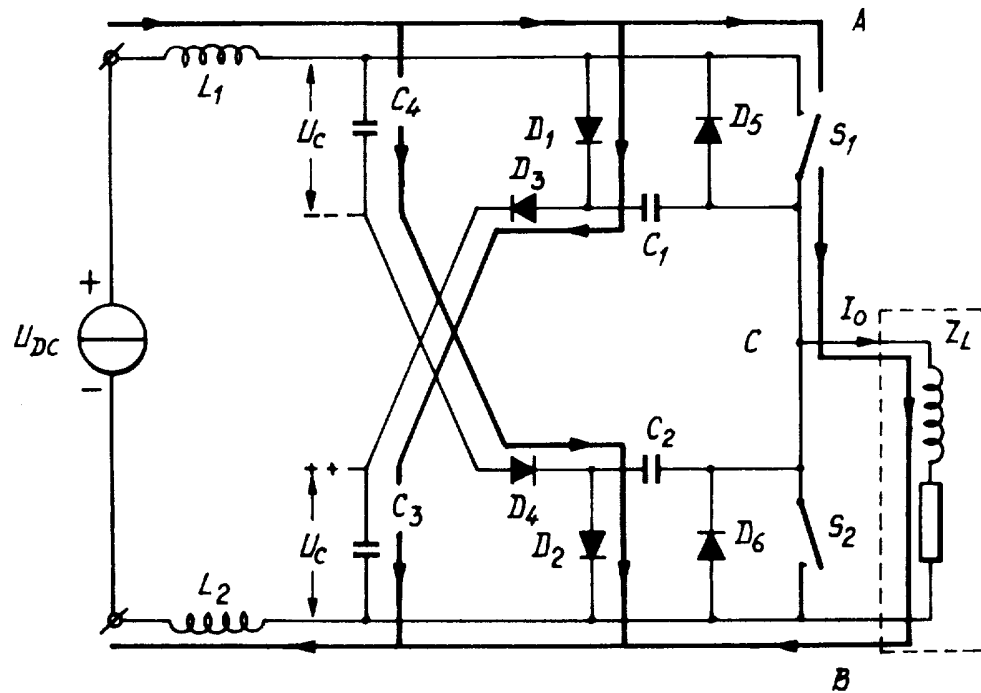
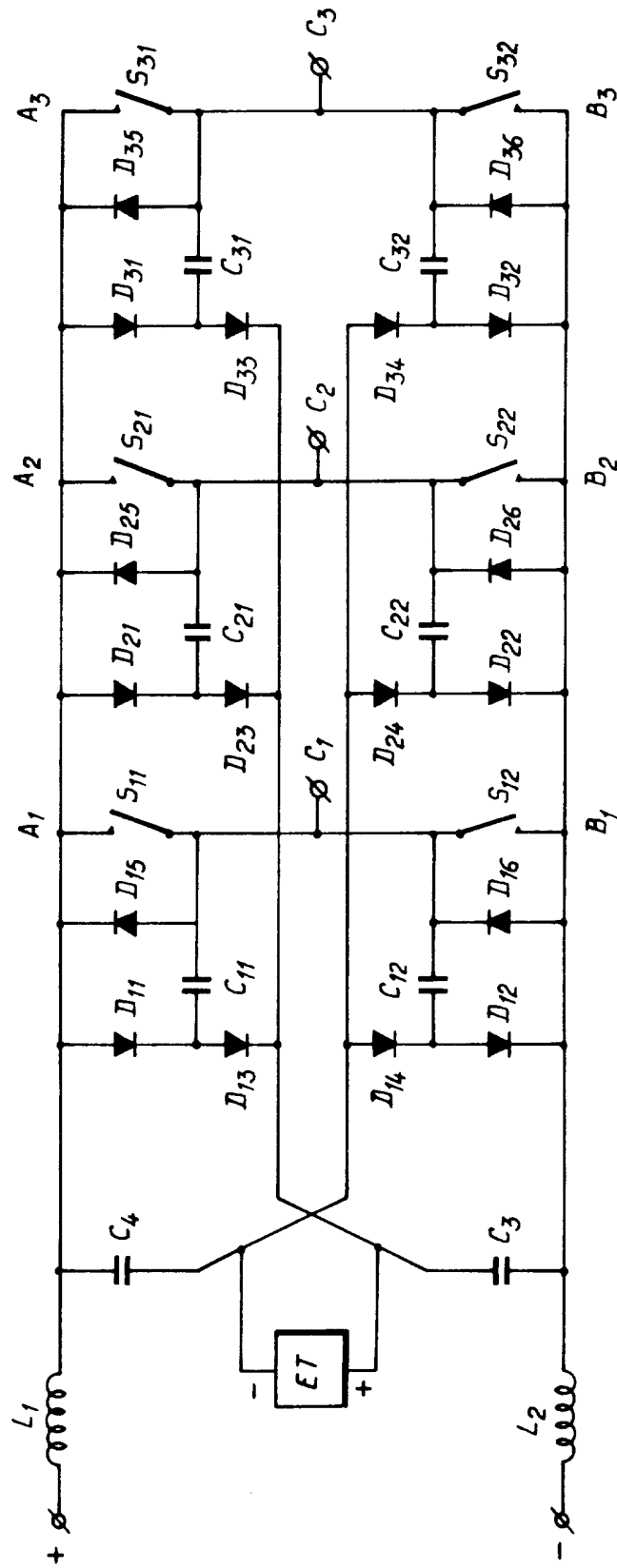

fig - 10

4-11-11

87956

fig-12

